

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af Sønderjydske Hypoteklaanefond.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 71.)

Formanden: Denne og den følgende Sag paa Dagsordenen kan ikke uden Tingets Samtykke behandles i Dag, men hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold.) Det er givet.

Begge Sager kan omtales under eet. Jeg giver først Ordet til Finansministeren.

Finansministeren (N. Neergaard): Det ene af de to Lovforslag, der i Dag foreligger til første Behandling i det høje Ting, er en Kodifikation af de bestaaende Love med Hensyn til Sønderjyllands Laanekasse samt en Række nye Bestemmelser angaaende det, som her kaldes for fjerde Afdeling. Den sønderjydske Laanekasse blev oprettet i 1920 med en Udlaanskapital paa 10 Mill. Kr., og Tanken dermed var jo at yde særlige Driftslaan og Etableringslaan til Sønderjyder, der under de vanskelige Forhold efter Krigen i saa høj Grad havde Brug for saadanne Laan; det gjaldt ikke mindst de mange Mænd, baade unge og midaldrende, der kom hjem fra Krigen og nu skulde begynde eller genoptage deres Virksomhed under saare vanskelige Forhold. Disse Laan var nærmest beregnet som Laan til mindre Landmænd, Haandværkere, industridrivende og handlende, og dette betegnedes i Loven ved, at Maksimum for Udlaanene var 10 000 Kr. Denne Laanekasse har, tror jeg, virket til almindelig Tilfredshed i Sønderjylland; den afhjalp et stort Savn, den Gang den kom, og har senere spillet en betydelig Rolle dernede. Imidlertid er Laanekassens Virksomhed i Virkeligheden afsluttet, og der vil ikke kunne ydes nye Laan uden efter særlig Lovhjemmel. Der har i det sidste Par Aar vist sig betydelige Vanskeligheder med Hensyn til Laanenes Afbetaling. Den økonomiske Krisetilstand, der raader i Sønderjylland i endnu højere Grad end i det øvrige Land, har bevirket, at mange staar i Restance med deres Afdrag, og Udsættelse

med Afdragene er ogsaa blevet liberalt bevilget, men det har igen haft til Følge, at Afdragene for de følgende Aar maatte blive mere byrdefulde, hvilket atter har haft til Følge, at ikke saa faa har set det overstige deres Kræfter. Derfor har der allerede i nogen Tid været et stærkt Ønske oppe om at faa Afdragstiden forlænget fra de 10 Aar, der var bestemt i den oprindelige Lov, til 20 Aar.

Ind under Laanekassen er desuden ved senere Love kommet Udlaan til Invalidter paa de Betingelser, som er fastsat i Loven af 29. Marts 1924, og endelig de saakaldte Jordfordelingslaan, som er baseret paa en særlig Lov. Alle disse tidligere Love er i Forbindelse med de nye Bestemmelser samlet i et enkelt Lovforslag, saaledes at man her har alle Bestemmelserne samlet, baade om de nu lukkede Serier og om de aabne. Til Invalidelaanene var der blevet stillet $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. til Raadighed. Disse $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. er praktisk talt udtømt, og derfor stilles der ved dette Lovforslag yderligere $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. til Raadighed til Udlaan til saadanne Invalidter paa de Betingelser, som er fastsat i den ældre Lov, og som her er gentaget. Hvad Laan til Fremme af en hensigtsmæssig Jordfordeling mellem Landejendomme i de sønderjydske Landsdele angaar, er Loven derom jo ikke blevet meget stærkt benyttet, men dens Benyttelse er dog i Stigen. Derfor opretholdes denne Afdeling her, og Laanene udredes af de samlede Laanekassemidler.

Det nye i Lovforslaget er da væsentligt dette, at de disponible Udlaansmidler i Forbindelse med de allerede udlaante Midler forhøjes til et Beløb af 15 Mill. Kr. Af de oprindelige 10 Mill. Kr. er ca $7\frac{3}{4}$ Mill. Kr. udestaaende, medens ca. $2\frac{1}{4}$ Mill. Kr. er indflydt i Statskassen, og over disse $2\frac{1}{4}$ Mill. Kr. i Forbindelse med 5 nye Millioner disponeres der altsaa i denne Lov, dels saaledes, som jeg nævnte, at $\frac{1}{4}$ Million kan anvendes til Udlaan til Invalidter, dels saaledes, at Laanene til Fremme af hensigtsmæssig Jordfordeling bliver ved at gaa deres Gang. Om Resten er der truffet Bestemmelse i Lovforslagets § 4 under Litra d, og disse Bestemmelser er i det væsentlige følgende: Der ydes Laan til handlende, Haandværkere og andre næringsdrivende samt Landbrugere og Fiskere i de sønder-